

SYLABUSDOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023/2024 – 2026/2027
(skrajne daty)

Rok akademicki 2025/2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Bioetyka
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Collegium Medicum, Wydział Biotechnologii
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Wydział Pedagogiki i Filozofii, Instytut Filozofii
Kierunek studiów	Biotechnologia
Poziom studiów	I stopień
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok III, semestr 6
Rodzaj przedmiotu	ogólny
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Izabela Pasternak
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Izabela Pasternak

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykt.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
6	15								2

1.2. Sposób realizacji zajęć zajęcia w formie tradycyjnej zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**

ZALICZENIE Z OCENĄ

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

OGÓLNA WIEDZA Z ZAKRESU FILOZOFII I ETYKI

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie z podstawowymi kierunkami i nurtami filozofii oraz najważniejszymi problemami etycznymi i bioetycznymi
C2	Nabywanie umiejętności rozpoznawania i rozwiązywania najważniejszych problemów etycznych i bioetycznych dotyczących współczesnej medycyny, biotechnologii i ochrony zdrowia

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_1	Student zna współczesny kontekst zagadnień poruszanych w ramach refleksji etycznej i bioetycznej, potrafi wskazać ich tło oraz potencjalne konsekwencje i dylematy	K_W12
EK_2	Student rozumie znaczenie i zakres ryzyka praktycznego, społecznego, prawnego i etycznego związanego z czynnościami badawczymi i terapeutycznymi, a także potrafi je wskazać, ocenić i przedstawić etyczne/bioetyczne uzasadnienie zastosowanych procedur.	K_Ko3, K_Uo8
EK_3	Student potrafi przygotować, uargumentować i krytycznie odnieść się do prezentowanych propozycji i rozwiązań (w tym do autorefleksji) wykorzystując doświadczenie własne, literaturę przedmiotu	K_Ko5
EK_4	Student jest gotów do działania uwzględniającego krytykę i rewizję istniejących, w tym własnych zapatrywań i stanowisk.	K_Ko6

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Co to jest bioetyka? Podstawowe rozróżnienia terminologiczne i najważniejsze pojęcia. Etyka a bioetyka – wzajemne relacje. Bioetyka a nauki biologiczne.
Najważniejsze teorie etyczne jako podstawa rozstrzygnięć problemów etycznych i bioetycznych – utilitaryzm, deontologia, personalizm. Problem relatywizmu etycznego.
Uzasadnienie norm etycznych w bioetyce: - uzasadnienie deontologiczne - uzasadnienie utilitarystyczne - uzasadnienie personalistyczne

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

- inne uzasadnienia

Najważniejsze problemy bioetyczne współczesnej biologii, biotechnologii i medycyny:

Problemy bioetyczne związane z początkiem ludzkiego życia

Zagadnienia szczegółowe:

- Regulacja narodzin,
- Zapłodnienie wspomagane,
- Diagnostyka prenatalna
- Dopuszczalność aborcji

Problemy bioetyczne związane z końcem ludzkiego życia

Zagadnienia szczegółowe:

- Starość jako problem
- Medycyna paliatywna
- Eutanazja i pomoc w samobójstwie

Problemy bioetyczne związane z transplantacją organów

Zagadnienia szczegółowe:

- Kryteria śmierci
- Dawstwo organów a świadoma/domniemana zgoda

Problemy etyczne związane z inżynierią genetyczną

Zagadnienia szczegółowe:

- Eugenika pozytywna i eugenika negatywna
- Manipulacje genetyczne: szanse i zagrożenia
- Problem „embrionów zbytecznych”
- Macierzyństwo „zastępcze”

Problemy bioetyczne związane z relacją lekarz : pacjent

Zagadnienia szczegółowe:

- Informowanie chorego (problem paternalizmu, „klauzula sumienia”)
- Przymus leczenia
- Doświadczenia na ludziach

Kwestia zwierzęca:

- Co różni ludzi od zwierząt?
- Status moralny zwierząt a podmiotowość moralna
- Doświadczenia na zwierzętach, przemysłowy chów zwierząt

Kara śmierci:

- Funkcja odstrasżająca i funkcja sprawiedliwościowa
- argumenty za karą śmierci
- argumenty przeciwko karze śmierci

B. Problematyka ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów, zajęć praktycznych

Nie dotyczy

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: Wykład problemowy

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01 – EK_04	OBSERWACJA NA ZAJĘCIACH ORAZ PRACA PISEMNA	W

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunki zaliczenia przedmiotu:

- obecność na zajęciach (dopuszczalna jedna nieobecność nieusprawiedliwiona)
- oraz napisanie końcowej pracy zaliczeniowej na wybrany temat z zakresu bioetyki (spośród poruszanych na zajęciach).

Praca ma sprawdzić umiejętność rozpoznawania problemów i dylematów etycznych i bioetycznych oraz ich uzasadnienia i rozstrzygnięcia w ramach poznanych kierunków etycznych.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	35
SUMA GODZIN	55
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. ŁUKÓW P., PASIERSKI T.: ETYKA MEDYCZNA Z ELEMENTAMI FILOZOFII. WYDAWNICTWO LEKARSKIE PZWŁ, WARSZAWA, 2014.

2. SZEWCZYK K., BIOETYKA. MEDYCINA NA GRANICACH ŻYCIA, TOM 1, WYDAWNICTWO NAUKOWE PWN, WARSZAWA 2009.
3. SZEWCZYK K. BIOETYKA. PACJENT W SYSTEMIE OPIEKI ZDROWOTNEJ, TOM 2, WYDAWNICTWO NAUKOWE PWN, WARSZAWA 2009.
4. MEPHAM B. BIOETYKA. WPROWADZENI DLA STUDENTÓW NAUK BIOLOGICZNYCH, WYDAWNICTWO NAUKOWE PWN, WARSZAWA 2008.
5. HOŁÓWKA J. ETYKA W DZIAŁANIU, PRÓSZYŃSKI I S-KA, WARSZAWA 2001.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. VARDY P, GROSCH P., *ETYKA. POGLĄDY I PROBLEMY*, ZYSK I S-KA, POZNAŃ 1994
2. GERT B., CULVERT CH. M., DANNER CLOUSER K., BIOETYKA. UJĘCIE SYSTEMATYCZNE, GDAŃSK 2009.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej